

RINGERIKE
KOMMUNE

2. tertialrapport 2023

Formannskapet i Ringerike 24.10.2023

Hva har skjedd siden 1. tertial:

- Skatteinntektene for 2023 fortsetter å holde seg på et godt nivå. Landet viser vekst på 0,9 prosent fra 2022, Ringerike har reduksjon på 2,7 prosent.
- Sosialstønad fortsetter på et stabilt høyt nivå og har vært økende gjennom året. Årsbudsjettet brukt ved utgangen av september. Opp mot 30 millioner kroner til i 2023? Gir økt merforbruk i helse og omsorg.
- Mindreinntekter innenfor selvkost. Mindre bruk av vann. Laget prognose for året i forbindelse med budsjettarbeidet for neste år.
- Flomskader og evakuering – foreløpig beregnet til 50 millioner kroner som ventes dekket gjennom skjønnskudd.
- Strømutgiftene holder seg stabilt lavere enn fryktet i høst. Fortsatt usikkerhet for november og desember, men strømutgift for året blir lavere enn budsjettert.
- Mange enheter holder seg innenfor budsjetterte rammer, enkelte påvirkes av eksterne økonomiske faktorer som medfører merforbruk i år.

Hovedtall – Driftsregnskapet (tall i 1000 kr)

Tall i 1000 kr	Regnskap pr august	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik i kr 2. tertial	Avvik i kr 1. tertial
Rammeområde:					
10 Folkevalgte og revisjon	7 080	11 279	11 679	-400	0
20 Administrasjon og fellestjenester	69 934	91 228	99 228	-8 000	0
25 Strategi og utvikling	45 371	68 511	69 511	-1 000	-4 500
30 Utdanning og familie	502 571	788 251	806 251	-18 000	-35 000
40 Helse og omsorg	544 912	872 395	898 395	-26 000	-33 500
50 Teknisk, kultur og idrett	168 201	246 752	246 752	0	-15 000
51 Selvkost	-40 763	-86 735	-70 809	-15 926	0
70 Avsetninger, overføringer	-42 486	-109 281	-107 481	-1 800	7 000
Sum drift	1 254 820	1 882 400	1 953 526	-71 126	-81 000
80 Skatt og rammetilskudd	-1 349 579	-2 118 901	-2 115 901	-3 000	77 500
90 Finans	123 438	236 500	228 889	7 611	7 000
<i>Herav avsetning til disposisjonsfond</i>		29 500	29 500		3 700
Sum	28 680	0	66 514	-66 515	3 500

- Årsbudsjettene til sektorene ble justert med 59,7 millioner kroner etter 1. tertial
- Utbytte 7,6 mill. kroner høyere enn budsjett, eiendomsskatt 3 mill. kroner lavere enn budsjett
- Årets avsetning til disposisjonsfond på 29,5 millioner kroner vil ikke kunne gjennomføres, og ytterligere 37 millioner kroner må dekkes av eksisterende disposisjonsfond.

Kommentarer til årsprognosen:

Folkevalgte og revisjon:

- Det meste går som planlagt økonomisk, men årsprognosen viser et lite merforbruk. Merforbruket ligger hovedsaklig på formannskapet som ser ut til å være noe lavt budsjettert på møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste.

Administrasjon og fellestjenester:

- Foreløpig ingen forventede eller vesentlige avvik fra budsjett utover kommunens egenandel flom- og evakueringsutgifter som er plassert her.

Strategi og utvikling:

- Sektoren har ikke lyktes å dekke inn hele innsparingskravet for 2023. I tillegg har det påløpt kostnader for ferdigstilling av plan 424 Follummoen, som går ut over budsjett. Samlet sett innebærer dette et overforbruk på nær 1 mill. kr.

Kommentarer til årsprognosen – Utdanning og familie:

Forventet merforbruk rundt 18 millioner kroner

Avvikene oppstår som følge av:

- Flere og økte vedtak i spesialpedagogisk tjeneste og avlastningstjenesten for barn og unge
- Årets driftsjustering lønn som påvirker alle enhetene i sektoren. Årsprognosen tyder på at flere har utfordringer med å utføre justeringen.
- Reparasjoner av paviljonger etter skoledrift
- Utgifter til skyss i forbindelse med oppgradering av Veienmarka ungdomsskole
- Gratis SFO timer for 2.trinn
- Tilskudd private barnehager for lavt budsjett

Forventet merforbruk rundt 26 millioner kroner

- Det største merforbruket er knyttet til mottak og bosetting av flyktninger og er i størrelsesorden 13,3 millioner kroner. Beløpet inneholder utbetaling av økonomisk sosialhjelp der den største delen gjelder bolig og en mindre andel gjelder livsopphold. I tillegg gjelder det økning i kvalifiseringsstønad og økning i årsverk som jobber opp mot flyktninger tilknyttet NAV og Boligtjenesten. Statlige satser er økt to ganger etter at NAV fikk tildelt sitt budsjett for 2023. NAV har heller ikke klart å innrette økonomisk ramme etter reduksjon på 3,5 millioner kroner i forbindelse med Match Box.
- I løpet av 2023 har det vært store utfordringer knyttet til fastlegesituasjonen og merforbruket ser ut til å bli rundt 4 millioner kroner.
- Det er fortsatt utfordringer i driften, og noen enheter har økt aktivitet/ikke innfridd sparetiltak som Austjord, ambulansetjeneste og et bofellesskap. Foreløpig viser årsprognosen et merforbruk i overkant av 5 millioner kroner.
- Resten av enhetene melder om krevende drift, men klarer trolig å holde seg innenfor økonomisk ramme. Det er risiko knyttet til ekstra vikar innleie grunnet ressurskrevende tjenestemottakere over 67 år og utskrivningsklare pasienter.
- Bruk av overtid er pr. august halvert, sammenlignet med år 2022. Forbruket er fremdeles langt over budsjett. Alle enheter har redusert bruk av overtid.

Forventet årsprognose i balanse

- Sektoren har hatt en del uforutsette kostnader siden 1. tertial som bla.
 - ✓ reparasjon høvel vei, park, idrett
 - ✓ stort antall utrykninger deltidsstasjoner, kasertering av mannskap på Sokna og Nes
 - ✓ økt skogbrannberedskap i juni
 - ✓ uforutsette kostnader relatert til salg av eiendom
 - ✓ asbestsanering Frivillighetens hus
 - ✓ tilstandsvurdering kommunens tilfluktsrom
 - ✓ geoundersøkelser Blomsgate
 - ✓ kjøleanlegg rådhuset
- Utgifter til flom er ikke inkludert i prognosen. I august førte ekstremværet Hans til flom i flere vassdrag, og det var opp mot 2500 innbyggere som ble evakuert. Flommen og de store vannmengdene har ført til store skader på infrastruktur, slik som vei og VA-installasjoner (flere pumpestasjoner som stod under vann). I tillegg har ishallen stått under vann. Styrregnet i slutten av august førte til store skader på Stubdalsveien. Mange ansatte på teknisk, kultur og idrett har gjort en stor innsats disse dagene!
- På sektoren TKI er det fortsatt for høyt sykefravær. Det ble vinteren 2023 igangsatt et prosjekt med felles rutiner for oppfølging av sykefravær. Vi ser at de nye rutinene har en positiv betydning. Samtidig så vet vi at årsakene til langtidsfraværet på enkelte avdelinger er sammensatt, og at det vil gå tid før vi ser effekten av det igangsatte arbeidet med å få ned sykefraværet. Prosjektet skal etter planen gå frem til mars 2024.

Kommentarer til årsprognosen – selvkost:

Årsprognosen viser et merforbruk i størrelsesorden 15,9 millioner kroner, tilsvarende budsjettkalkyle fra september 2023.

VARs (vann, avløp/rens, slam)

- Samlet viser prognose merforbruk på VARs på snaut 10,5 millioner kroner. For disse selvkosttjenestene er det manglende inntekter samt økte kalkulatoriske kostnader som bidrar til merforbruk. Avregning 2022 samt forbruk 2023 viser at abonnentene bruker mindre vann enn tidligere. Våt juli og august med mindre vanning og generelt større fokus på eget forbruk og sparing.
- Negativt selvkostfond øker ved utgangen av 2023.

Feiing

- Ligger an til å lande nær budsjetterte verdier for 2023. Selvkostfond brukes opp.

Areal tjenestene

- Samlet viser prognose merforbruk på arealtjenesten på snaut 5,4 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak mindreinntekter i 2023. Tilfang av saker er lavere enn forutsatt ved inngangen til 2023. Kalkulatoriske kostnader har ingen innvirkning her.
- Det er ikke lenger automatisk anledning til å fremføre underskudd på verken private reguleringsplaner, byggesak, eierseksjonering eller oppmåling så årets merforbruk blir å dekke av kommunekassen.
- Utslipp (forurensningsmyndighet) hadde et lite positivt fond ved inngangen til 2023 noe som brukes opp og ved utgangen av 2023 er fond også her negativt.

Kommentarer til årsprognosen – Avsetninger, overføringer:

- Etter litt justering av budsjettene i 1. tertial ser det nå ut som sektoren kommer nær budsjettbalanse ved årets slutt, men vil mest sannsynlig oppnå et merforbruk på rundt 1,8 millioner kroner.
- Årets lønnsvekst er fordelt ut på sektorene og viser at lønnsveksten ble 27 millioner kroner høyere enn budsjettet. Mye av dette dekkes inn ved at årets bokførte pensjonskostnad ser ut til å bli rundt 22 millioner kroner lavere enn budsjettet i følge nye prognoser fra KLP mottatt i september.
- Inntekter fra konsesjonskraft er i år budsjettet med 13 millioner kroner. Hittil i år er det mottatt ca 8 millioner kroner. Kraftprisene resten av året vil avgjøre den endelige inntekten for året, men historisk sett er prisene noe høyere i perioden september til desember enn i sommerhalvåret. Det er derfor stor usikkerhet i om årsprognosen på 13 millioner vil oppnås.
- Kommunens parkeringsinntekter er budsjettet med 6 millioner kroner for året. Inntekt hittil i år viser at det kan bli vanskelig å oppnå og årsprognosen legges nå til 5 millioner kroner.
- Vi har store inntektsposter som integreringstilskudd og refusjon ressurskrevende helsetjenester liggende på dette området. Integreringstilskuddet ble i 1. tertial justert til 73 millioner kroner for året, og dersom bosettingen av 190 flyktninger går som planlagt vil tilskuddet komme opp mot 78 millioner kroner. Årsprognosen er foreløpig lagt lik budsjett. Refusjon ressurskrevende tjenester er budsjettet med 45,6 millioner kroner. En vurdering av dagens tjenestenivå og -leveranser viser at søknaden om refusjon ved årets slutt vil ligge omtrent som budsjettet.
- Formannskapetets disposisjonskonto er budsjettet med 3 millioner kroner. Foreløpig er det bokført 350.000 kroner, og årsprognosen er foreløpig lagt til 1 million kroner i denne rapporteringen.

Hvor ligger usikkerheten nå?

Liten usikkerhet

Usikkerhet

Stor usikkerhet

Budsjett = Årets budsjett 2023

Risikoområde:		Beløp (millioner kroner)	Kommentar:
Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd	Best avvik	40,0	Skatteinntekt på samme nivå som i 2022 for landet og kommunen
	Budsjett	1081+943	Redusert skatteinntekt med rundt 8 % fra 2022
	Verst avvik	-25,0	Beregninger etter Statsbudsjettet
Energiutgifter	Best avvik	15,0	"Normale" strømpriser ut året
	Budsjett	80,5	
	Verst avvik	10,0	Høye strømpriser i november og desember
Drift sektorer	Best avvik	-40,0	Utvidede kostnader sørger for minst 40 mill. kroner i merforbruk
	Budsjett	1 882,4	
	Verst avvik	-80,0	Klarer ikke dekke avvik fra 2. tertial, og utvider kostnader ytterligere
Utbytte	Best avvik	7,6	Utbytte for 2022 er mottatt 42,6 mill
	Budsjett	35,0	
	Verst avvik	7,6	Utbytte for 2022 er foreslått til 42 mill
Konsesjonskraftinntekter	Best avvik	0,0	Noe høyere strømpriser i 4. kvartal
	Budsjett	13,0	
	Verst avvik	-3,0	Fortsatt veldig lav strømpris i 4. kvartal

Hvor ligger usikkerheten nå?

Renteutgifter (netto)	Best avvik	0,0	Innskuddsrentene blir litt høyere enn budsjett
	Budsjett	88,0	Rente på 4 % er lagt til grunn
	Verst avvik	-5,0	Sannsynlig avvik på rentekostnader grunnet høye renter siste halvår
Avkastning Fossefondet	Best avvik	10,0	Opptur på aksjemarkedene og en positiv avkastning i fondet på over 10 %
	Budsjett	9,0	
	Verst avvik	0,0	Kraftig nedgang på aksjemarkedene mot slutten av året
Lønnsvekst m/pensjon	Best avvik	-5,0	Lønnsvekst avgjort på 5,4 % og siste prognose pensjon mottatt fra KLP
	Budsjett	35,4	Lønnsvekst i overkant av 4 %
	Verst avvik	-5,0	Lønnsvekst avgjort på 5,4 %
Integreringstilskudd	Best avvik	5,5	Bosetting 190 i 2023
	Budsjett	73,0	Bosetting 135 i 2022 og 160 i 2023
	Verst avvik	0,0	Vi kommer ikke helt i mål med 190 personer
Beredskap	Best avvik	-8,0	Egenandel flom
	Budsjett		Ingen spesielle avsetninger utover normal drift
	Verst avvik	-20,0	Vi får ikke dekket alt over egenandel av staten
Avvik ved kommunedirektørens forslag i høst:			
SUM	Best avvik	25,1	181
SUM	Verst avvik	-120,4	-305

Forslag til budsjettjusteringer i driften 2. tertial:

- Helse og omsorg tilføres 10 millioner kroner
 - ✓ Økonomisk sosialhjelp, 10 millioner kroner
- TKI tilføres 5,61 millioner kroner
 - ✓ KS vedtak sak 99/23, rivning av gamle bygg, 4,05 millioner kroner (u/mva)
 - ✓ Nytt kjøleanlegg rådhuset, 1,56 millioner kroner
- Administrasjon og fellestjenester tilføres 8 millioner kroner
 - ✓ Kommunens egenandel flom- og evakueringsutgifter

Finansieres ved:

Årets avsetning til disposisjonsfond reduseres med 23,61 millioner kroner.

Forslag til budsjettjusteringer investering 2. tertial:

- **Prosjekt 14037, Viul Bru – Investeringsrammen reduseres med 11 millioner kroner**
 - ✓ Oppstart arbeider tidligst vinter 2024, og budsjettet overføres derfor fra 2023 til 2024.
- **Prosjekt 15013, Monserud renseanlegg – Investeringsrammen økes med 25,6 millioner kroner**
 - ✓ Forsinkelser og utbedringer av mangler, og oppfølging av rettssak og stevning. Foreløpig må kommunen regnskapsføre utgiftene som påløper til saken er avgjort.
- **Prosjekt 15037, Styresystem Nes RA og Monserud RA – Investeringsrammen økes med 6 millioner kroner**
 - ✓ Utførelse vil starte opp i løpet av høsten 2023. Planlagt politisk sak i november vedr. evt. økning av rammen. Årets budsjett har tidligere blitt redusert med kr 6 millioner kroner. Dette foreslås tilbakeført til prosjektet.
- **Prosjekt 15052, Overføringsledning Hen- Hallingby – Investeringsrammen reduseres med 8,5 millioner kroner**
 - ✓ Detaljering av ledningstraseen pågår. Avtaler med grunneiere vil bli gjennomført høsten 2023. Politisk sak om gjennomføring av prosjektet fremmes i november. Årets budsjett kan reduseres med kr 8,5 millioner kroner.
- **Prosjekt 15053, Reservevannskilde Ringerike vannverk – Investeringsrammen reduseres med 15 millioner kroner**
 - ✓ Vedtak om gjennomføring av prosjektet og økning av rammen til kr 80 mill. ble vedtatt av KS i august 2023. Utførelse vil starte opp i løpet av høsten 2023. Det er inngått avtaler med alle grunneiere. Årets budsjett kan reduseres med kr 15 millioner kroner.
- **Prosjekt 15056, VA-anlegg Parkgata-Storjordet etappe 2 – Investeringsrammen reduseres med 5 millioner kroner**
 - ✓ Forprosjekt som ser på nye løsninger ferdigstilles høst 2023. Innspill løsning og budsjett til 2024 og sannsynlig utførelse i 2025 – 2026. Årets budsjett reduseres med 5 millioner kroner.
- **Prosjekt 17022, Carporter Hensmoen – Investeringsrammen reduseres med 2 millioner kroner**
 - ✓ Det skal gjennomføres en behovsfase. Bevilgede investeringsmidler vil mest sannsynlig ikke bli brukt inneværende år og ønskes videreført til 2024.

Finansieres ved økt mva-kompensasjon 3,724 millioner kroner og økt bruk av lån (ubrukte lånemidler) 6,176 millioner kroner.

Sykefravær hittil i år (2. kvartal):

	Fraværsprosent			
	2. kvartal 2022	2. kvartal 2023	Hittil i år	Årsverk
SUM kommunen totalt	9,4	9,4	10,3	
Sektor:				
Administrasjon og fellestjenester	4,5	4,6	4,9	77
Herav:				
Kortidsfravær	1,7	2,0	2,7	
Langtidsfravær	2,8	2,6	2,2	
Strategi og utvikling	7,8	5,3	5,8	75
Herav:				
Kortidsfravær	2,1	1,2	1,8	
Langtidsfravær	5,7	4,0	4,0	
Utdanning og familie	7,7	9,3	10,5	765
Herav:				
Kortidsfravær	1,9	2,0	2,8	
Langtidsfravær	5,8	7,3	7,7	
Helse og omsorg	11,9	10,1	11,0	777
Herav:				
Kortidsfravær	2,5	2,5	3,1	
Langtidsfravær	9,3	7,7	7,9	
Teknisk, kultur og idrett	8,1	11,6	11,5	217
Herav:				
Kortidsfravær	1,9	1,9	2,6	
Langtidsfravær	6,2	9,7	9,0	
Selvkost	10,9	5,6	6,8	
Herav:				
Kortidsfravær	1,8	1,8	2,0	
Langtidsfravær	9,1	3,9	4,7	

Takk for oppmerksomheten!

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE